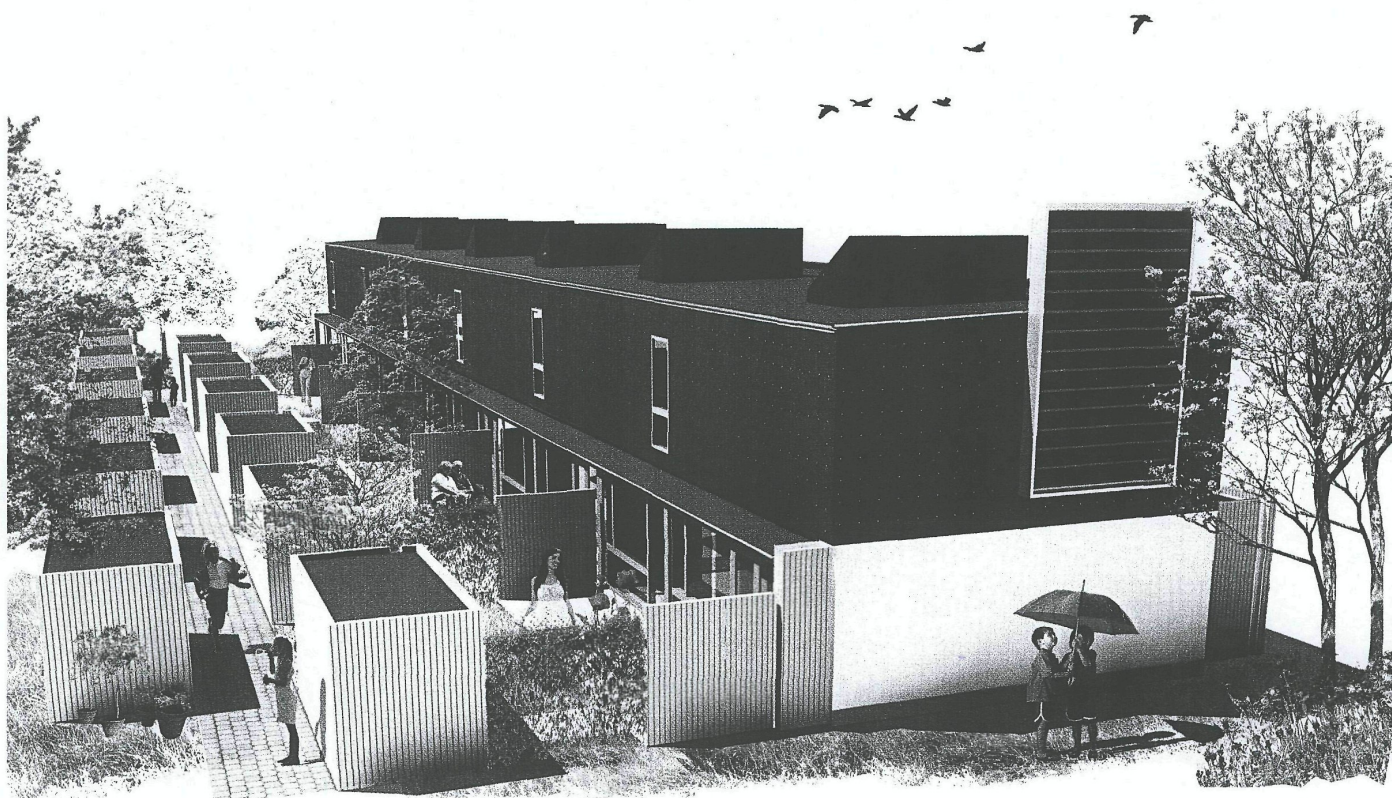
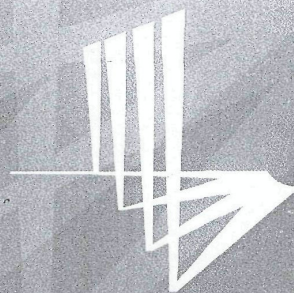

Bæredygtige Byer & Bygninger

TEMA

Energirenovering
- nye løsninger

ENERGI
STYRELSEN

Medlemsblad for foreningen
Bæredygtige Byer og Bygninger

13. årgang 2010

Udgiver:
Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger
c/o European Green Cities
Vesterbrogade 149
1620 København V
Tlf: 33 22 90 90
e-mail: jf@greencities.eu
www.fbdd.dk

Redaktion: Peder Vejsig Pedersen
Anne Grethe Holmsgaard
Jens Frendrup

Forsiden: Rækkehusene Albertslund Syd,
NOVA5's visualisering af det ende-
lige projekt.

Oplag: 1.500 eksemplarer

Master: idworks a/s, Århus
Layout: Kuben Management
v. Andreas Hammershøj

Tryk: Schjølín Tryk A/S
SKI-leverandør

issn 1901-442

Som en naturlig del af forenin-
gens holdning til miljø, har vi
valgt at lade denne tryksag
svanemærke.

Svanemærket garanterer, at papi-
ret, trykfarverne m.v. lever op til
skrappe miljøkrav. Desuden kan
tryksagen indgå i
genbrug efter brug.

Energirenovering – nye løsninger

Anne Grethe Holmsgaard (SF), medl. af Folketingets Energipolitiske Udvalg og fmd. for Gate 21 i Albertslund

Det er virkelig et lyspunkt, at der så småt er ved at komme gang i energirenoveringer rundt om i landet. Nogle af projekterne er beskrevet i dette nummer af "Bæredygtige Byer". Hertil kunne nævnes, at der efterhånden er en pæn håndfuld kommuner, der har besluttet sig for renoveringer. Nogle ved at få tredjepart til at stå for renoveringerne gennem de såkaldte ESCO ordninger. Andre styrer selv projekterne. Men det er også klart, at det går for langsomt, når man ser på, hvor meget der er at vinde ved at sætte skub i energirenoveringer. De helt oplagte gevinster er naturligvis, at man via energirenoveringer får gjort kål på det alt for store og dyre spild af energi og får skabt beskæftigelse i byggesektoren i bred forstand. Men "sidegevinsterne" er bestemt også væsentlige: Bedre indeklima, mere dagslys i boligen, fornyelse af boligens æstetiske udtryk, krav om mere energi- og miljøvenlige byggelementer og en "gratis" opkvalificering af de mange faggrupper, der er involverede i processerne fra A til Z. Det under mig derfor stadig, at det er så vanskeligt at komme igennem med politiske beslutninger, der kan speede processen op. For skal der for alvor gang i processen, er der behov for en saltvandsindsprøjtning. Den behøver ikke at koste

staten mange penge. Lidt kan faktisk flytte meget. Her vil jeg blot pege på to ting. En bevilling til at vi kan få gennemrenoveret et antal tidstypiske boliger som fx parcelhuse fra 60'erne og 70'erne, boligblokke fra de samme årgange mv. Det vil både kunne synliggøre forskellige løsninger, sprede værdifuld viden og være med til at skabe løsninger, der kan genbruges og udvikles til egentlige "pakkeløsninger". Det andet er behovet for "energilån". Det kan gøres på mange måder, men en enkel model ville være at forpligte staten til at yde "energilån", så den enkelte ikke behøver at bøvle med banklån. Signalet er i sig selv vigtigt og risikoen for staten stort set ikke eksisterende: Boligens værdi øges jo klart, når den er renoveret.

Anne Grethe Holmsgaard

Indhold

Energirenovering af boliger i Albertslund <i>Jakob Klimt</i>	3
Renovision - passiv efterisolering og aktiv energiforsyning <i>Martin Rubow</i>	7
Langkærparken - fra energisluger til bæredygtigt byggeri <i>Lise Bøgevald Sørensen</i>	11

Lette beton sandwich elementer i højstyrkebeton <i>Lars Kvist og Karsten Bro</i>	15
Hvidovre Stadion - det bæredygtige stadionkoncept <i>Erik Christiansen</i>	18
En bygning i balance <i>Andreas Kragh</i>	20

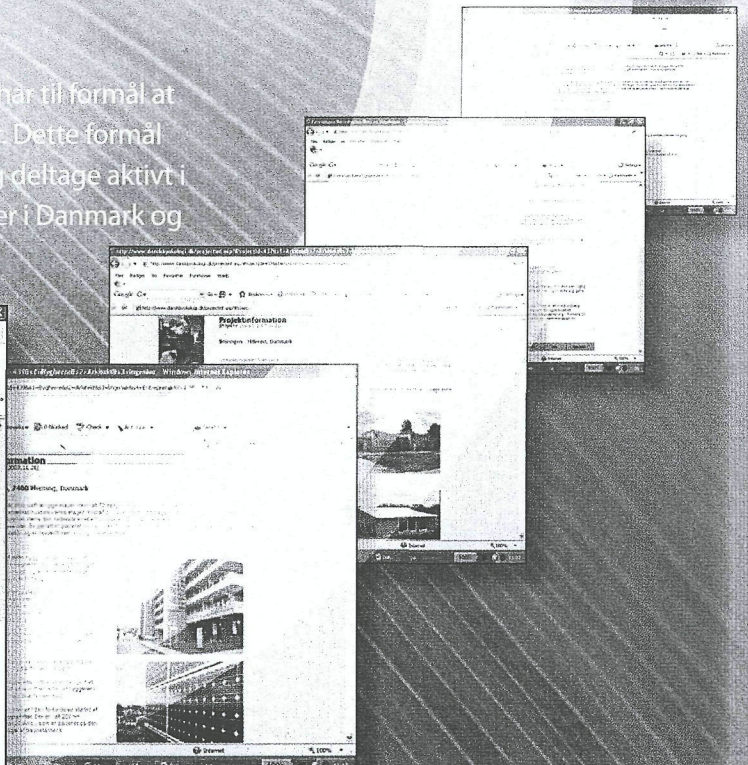
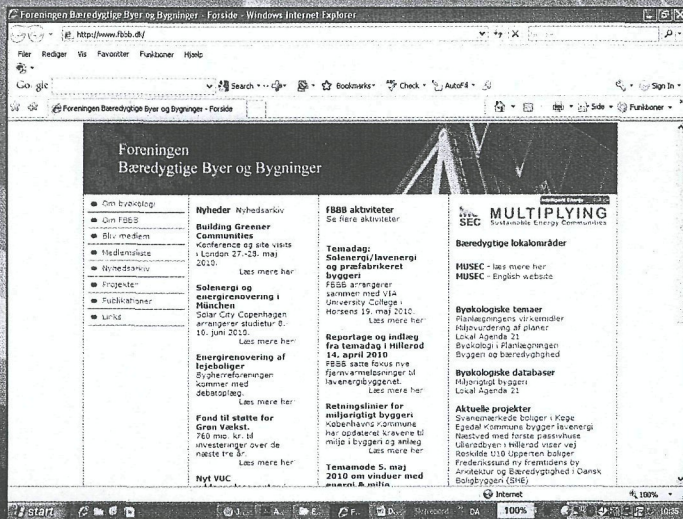
Bæredygtig byomdannelse <i>Torben Gade og Christian Hylgaard</i>	24
Amager Fælled Bykvarter <i>Lisbeth Nørskov, Hanne Christensen og Annette Egetoft</i>	27
Finansieringssystem til energirenovering <i>Jens Jacob Biering</i>	30

FBBB

Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger

Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger (FBBB) har til formål at styrke indsatsen for bæredygtige byer og bygninger. Dette formål fremmes bl.a. ved at drive oplysende virksomhed og deltage aktivt i debatten, herunder i samarbejde med organisationer i Danmark og udlandet.

Nyheder fra byggeri og energiforsyning, kommuner m.fl., debatindlæg, annoncering af aktuelle arrangementer, reportager samt en række igangværende byggeri- og byudviklingsprojekter lander over præsenteres løbende på hjemmesiden www.fbbb.dk. Periodiske nyhedsbreve til en interesseret kreds af mere end 1400 personer giver let adgang til at holde sig orienteret bl.a. om nye opdateringer i databasen www.danskykologi.dk hvor ca. 265 byggerier med særlig energi- og miljøindsats

præsenteres. Senest er påbegyndt indlægning af målte energiforbrug og nøgletal i forhold til de skærpede energikrav i bygningsreglementet. FBBB har i 2008 taget nyt initiativ – til i samarbejde med producenter at tilvejebringe vejledning og produkthensvisninger om lavenergi-byggeri – med foreløbig fokus på produktområderne isolering, vinduer, ventilation, solvarme, solceller og varmepumper. Foreningens arbejde er stort set udelukkende finansieret af medlemskontingent fra i alt nuværende ca. 145 medlemmer fra kommuner,

boligselskaber, arkitekt- og ingeniørfirmaer, producenter, organisationer og privatpersoner m. fl. Vi vil gerne opfordre til at mange flere bliver aktive medlemmer så vi kan gavne det bæredygtige byggeri og byudvikling endnu bedre.

Læs mere på:

www.fbbb.dk - klik "om FBBB"